

Uchwała Nr 2 Komisji habilitacyjnej
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania dr Natalii Jarskiej
stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia
z dnia 9 kwietnia 2024 r.
zawierająca opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego

§ 1

Komisja habilitacyjna w postępowaniu w sprawie nadania dr Natalii Jarskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, powołana przez Radę Naukową Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk uchwałą nr 10/5/2023 z dnia 5 października 2023 r., działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742) i § 11 ust. 1 Regulaminu nadawania stopnia doktora habilitowanego w Instytucie Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku dr Natalii Jarskiej, **stwierdza że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe dr Natalii Jarskiej stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej historia i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Natalii Jarskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie humanistycznych w dyscyplinie historia, uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.**

Uzasadnienie

Pismem z dnia 31 lipca 2023 r., skierowanym do Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk (IH PAN), za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej, dr Natalia Jarska (Habilitantka) złożyła wniosek o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie historia. Jako osiągnięcie naukowe będące podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego Habilitantka wskazała cykl artykułów pt. "Kobiety i mężczyźni w małżeństwie w Polsce, 1945-1989". Postępowanie zostało wszczęte w dniu 31 lipca 2023 r.

Uchwałą nr 1/4a/2023 z dnia 23 sierpnia 2023 r. Rada Naukowa IH PAN wyraziła zgodę na przeprowadzenie w IH PAN postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Natalii Jarskiej.

Uchwałą nr 10/5/2023 z dnia 5 października 2023 r. Rada Naukowa IH PAN powołała Komisję habilitacyjną w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Natalii Jarskiej w składzie: prof. dr hab. Tomasz Jasiński (przewodniczący), prof. dr hab. Małgorzata Dajnowicz (recenzentka), dr hab. Dobrochna Kałwa (recenzentka), prof. dr hab. Barbara Klich-Kluczevska (recenzentka), prof. dr hab. Piotr Perkowski (recenzent), dr hab. Hubert Wilk, prof. IH PAN (członek), dr hab. Ewelina Szpak, prof. IH PAN (sekretarz).

Wskazane przez dr Natalię Jarską osiągnięcie naukowe otrzymało cztery pozytywne recenzje. Wszystkie recenzje zawierały jednoznaczne konkluzje, zostały sporządzone w sposób prawidłowy i przyjęte przez IH PAN.

Prof. dr hab. Małgorzata Dajnowicz w recenzji z dnia 19 grudnia 2023 r., w uogólnieniu swej wypowiedzi na temat dorobku naukowego dr Natalii Jarskiej, stwierdziła, że odpowiada on merytorycznym i formalnym wymaganiom stawianym przez Ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3. W dorobku Habilitantki pojawiają się pewne niedociągnięcia w zakresie upowszechniania własnych dokonań naukowych w polskich środowiskach badaczy historii kobiet, nie mogą mieć one jednak znaczenia decydującego w ocenie Jej dorobku całościowego, który zasługuje na jednoznacznie pozytywną ocenę. Recenzentka podała z pełnym przekonaniem, że

przedstawiony do recenzji dorobek naukowy, w tym zbiór artykułów stanowiących zasadnicze osiągnięcie naukowe pt. „Kobiety i mężczyźni w małżeństwie w Polsce, 1945-1989” w pełni uzasadniają podjęcie przez Radę Naukową IH PAN decyzji w sprawie dopuszczenia Pani dr Natalii Jarskiej do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Dr hab. Barbara Klich-Kluczevska, prof. UJ, w konkluzji recenzji z dnia 10 stycznia 2024 r., wskazała, iż nie ma żadnych wątpliwości, że cykl artykułów Kobiety i mężczyźni w małżeństwie w Polsce, 1945-1989 oraz całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Natalii Jarskiej stanowi bardzo ważny wkład w rozwój dyscypliny historia, a tym samym z naddatkiem spełnia wymagania wobec osoby ubiegającej się o tytuł doktora habilitowanego określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Recenzentka z pełnym przekonaniem zawnioskowała o dopuszczenie dr Natalii Jarskiej jako w pełni samodzielnej badaczki, do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Dr hab. Piotr Perkowski, prof. UG, w konkluzji recenzji z dnia 17 stycznia 2024 r., odwołując się do przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i

nauce, stwierdził, że dr Natalia Jarska posiada w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny historii, w tym szczególnie cykl powiązanych tematycznie artykułów opublikowanych w zagranicznych czasopismach naukowych oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, w tym uczelniach zagranicznych. W związku z powyższym recenzent zawnioskował o nadanie dr Natalii Jarskiej stopnia doktora habilitowanego,

Dr hab. Dobrochna Kałwa w konkluzji recenzji z dnia 11 lutego 2024 r. wskazała, iż dr Natalia Jarska należy do grona polskich historyków o międzynarodowej rozpoznawalności i rosnącej renomie, którą zapewniły jej publikacje na najwyższym poziomie merytorycznym i metodologicznym i aktywne uczestnictwo w życiu naukowym w Polsce i poza granicami kraju. Publikacje dr Jarskiej cieszą się uznaniem w Polsce i na polu międzynarodowym, o czym świadczy stale rosnąca liczba cytowań w pracach badaczek i badaczy historii gender, seksualności, rodziny, jak i działalności politycznej ruchu kobiecego w Europie Środkowo Wschodniej. Cykl artykułów stanowi znaczący wkład w rozwój badań nad historią społeczną i historią gender. Potraktowany jako swoisty zapis biografii intelektualnej, dowodzi nie tylko biegłości warsztatowej i wiedzy merytorycznej, ale przede wszystkim o dojrzałości i samodzielności intelektualnej, której wyrazem jest m. in. otwartość na dialog interdyscyplinarny czy międzynarodowy i zdolność do wykorzystania inspiracji z tego dialogu wynikających. Recenzentka z pełnym przekonaniem zarekomendowała dopuszczenie dr Natalii Jarskiej do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Dokonując uogólnienia treści wszystkich ww. recenzji, wskazano w nich, że badania Habilitantki stanowią ważny wkład w historię społeczną PRL, wnosząc nowatorskie ujęcia metodologiczne oraz przyczyniając się do niezwykle ważnego dla polskiej historiografii i humanistyki umiędzynarodowienia badań. Pomimo zgłaszanych przez recenzentów w opiniach pisemnych uwag krytycznych (odnoszących się m.in. do braku uwzględniania kontekstów ekonomicznych PRL-owskich rodzin w analizach zmian rodzinnych ról, czy też pomijania przez Habilitantkę w jej analizach wyników badań realizowanych w mniejszych krajowych ośrodkach akademickich oraz unikania w publikowanych pracach bardziej wyrazistej polemiki z innymi polskimi badaczami i badaczkami wyrażającymi odmienne zdania na temat przyczyn i dynamiki zmian obserwowanych w peerelowskich relacjach i życiu rodzinnym) wszyscy zgodnie stwierdzili, że warsztat pisarki i metodologiczny habilitantki jest wzorcowy i zasługuje na najwyższe uznanie.

W dniu 9 kwietnia 2024 r. odbyło się kolokwium habilitacyjne w postępowaniu w sprawie nadania dr Natalii Jarskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia.

Podczas kolokwium habilitacyjnego dr Natalia Jarska sprawnie, syntetycznie zreferowała swój dorobek naukowy oraz główne osiągnięcie badawcze a także satysfakcjonująco odpowiedziała na zadane jej pytania, odnosząc się jednocześnie do uwag krytycznych zgłoszonych przez recenzentów. Komisja habilitacyjna pozytywnie oceniła jej wypowiedzi oraz dojrzałość badawczą, o której świadczy nie tylko umiejętność wchodzenia w polemikę z innymi badaczami i stosowanie osadzonej w literaturze przedmiotu przekonującej argumentacji, ale również umiejętność pracy samodzielnej – w ramach indywidualnych projektów i grantów- jak i zespołowej, realizowanej przez dr Natalię Jarską zarówno w ramach polskich jak i międzynarodowych zespołów badawczych. Publikowane przez Habilitantkę prace znane, cytowane i dyskutowane są zarówno w polskim jak i międzynarodowym środowisku historyczno-humanistycznym.

Uchwałą z dnia 9 kwietnia 2024 r. Komisja habilitacyjna postanowiła przyjąć odbyte w dniu 9 kwietnia 2024 r. kolokwium habilitacyjne dr Natalii Jarskiej.

Stosownie do treści art. 221 ust. 10 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podejmuje komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym. Na wniosek osoby ubiegającej się o stopień komisja podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne.

Zgodnie natomiast z treścią art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie

były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

- c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Komisja habilitacyjna powołana w postępowaniu w sprawie nadania dr Natalii Jarskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku oraz po przeprowadzonej dyskusji, stwierdziła, że dr Natalia Jarska spełnia przesłanki warunkujące nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a mianowicie:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny historia, tj. cykl dziewięciu artykułów, spełniających wymogi ww. przepisu, pt. „Kobiety i mężczyźni w małżeństwie w Polsce, 1945 – 1989”;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Komisja habilitacyjna wskazuje, iż Habilitantka aktywnie uczestniczy w pracach redakcyjnych czasopism naukowych polskich i międzynarodowych, a także prowadziła działalność dydaktyczną realizowaną w ramach Szkoły Doktorskiej Anthropos oraz w ramach międzynarodowej współpracy w tym m.in. gościnnie na Uniwersytecie Complutense w Madrycie. Pozostały dorobek naukowy Habilitantki w postaci jednej monografii, członkostwa w redakcjach trzech monografii naukowych, 13 artykułów naukowych opublikowanych w uznanych, recenzowanych czasopismach naukowych (m.in. „Contemporary European History”, „East European Politics & Societies”, „The History of the Family”, „Acta Poloniae Historica”, „Kwartalnik Historyczny”) oraz 10 rozdziałów w pracach zbiorowych Komisja uznała za wystarczająco obszerny i znaczący dla rozwoju dyscypliny. Ponadto Habilitantka wykazuje się dużą aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej instytucji naukowej, na którą składają się m.in. liczne wystąpienia konferencyjne (krajowe i zagraniczne), a także kierowanie oraz uczestniczenie w grantach badawczych

finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki i Narodowy Program Rozwoju Humanistyki.

Niniejsza uchwała zapadła jednomyślnie, 7 członków Komisji habilitacyjnej głosowało za.

§ 2

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.
2. Na niniejszą uchwałę nie przysługuje zażalenie.

Przewodniczący Komisji habilitacyjnej
prof. dr hab. TOMASZ JASIŃSKI